

Aleksandar Trajkovski

HEDONIZAM

Novi Travnik, 2014

Kršćanska baptistička crkva, Novi Travnik

www.kbcnt.net

Info@kbcnt.net

Želje i težnje su veoma važan dio našeg života. Zašto radimo ono što radimo? Šta nas pokreće? Za šta živimo? Čemu težimo? Šta je cilj? Šta je ono što u životu smatramo najvećim dobrom? To su suštinski važna pitanja. Ako živimo za pogrešne stvari, naš život će biti pogrešan odnosno promašen. Zamislite tragedije: proživjeti život isprazno, živeći za pogrešne stvari, vođen pogrešnim motivima.

Govorit ćemo o hedonizmu. Šta je hedonizam? Apostol Jakov u Novom Zavjetu kaže sljedeće:

Odakle ratovi, odakle borbe među vama? Zar ne odavde: od pohota što vojuju u udovima vašim? (Jk 4:1)

U tekstu koji sam pročitao koristi se grčka riječ *hedone* koja je prevedena riječju pohota a od koje imamo riječ hedonizam. Šta je to hedonizam? Jedna enciklopedija nam kaže ovako:

Hedonizam (grč. *hēdonē*, užitak) (...) je nauk koji (...) užitak smatra vrhovnim dobrom i ciljem ljudskog djelovanja. Ugoda je najviše dobro, a svako bi djelovanje trebalo težiti što većem povećanju ugone (ne nužno djelatnikove). Hedonisti teže da povećaju užitak do maksimuma, a bol smanje na najmanju moguću mjeru. (Wikipedia).

Je li uгода najvće dobro? Da li bi svo naše djelovanje trebalo biti usmjereno povećanju ugone? Jasno je da mnogi ljudi, kad se sve sabere i oduzme, razmišljaju upravo tako. Sve što rade, rade zato da bi ugodili sebi. Naravno da će oni ugoditi i drugima, ali samo zato da bi kroz to ugodili sebi.

Šta je to što ljudi smatraju da će povećati njihovu ugodu i zadovoljstvo? Radi se o novcu, ljudskoj slavi, vlasti, ispunjenju seksualnih i drugih tjelesnih požuda. Ljudi teže ovim stvarima jer misle da će ih one učiniti sretnijima i zadovoljnijima, da će dati radost i ispunjenje njihovim životima, a ujedno umanjiti bol, muku i patnju. A, hoće li? Nažalost neće.

Ako je uroda i zadovoljstvo za nas najvažnije, ako je to ono što upravlja našim životima, onda umjesto urode dolazi neugoda. Umjesto užitka i sreće dolazi nesreća i rat. **Biblija nas uči da čovjek koji slijedi svoje požude dolazi u konflikt sa samim sobom, s ljudima oko sebe i u konflikt s Bogom, odnosno ostaje u konfliktu s Bogom.** Razmotrimo neke od stvari za kojima ljudi teže misleći da će ih usrećiti.

1. Novac

Novac, odnosno pohlepa za novcem. Mnogi su pohlepni. Nije bitno da li su bogati ili siromašni, i jedni i drugi mogu biti pohlepni. Teže za novcem jer misle kako im on može pomoći da urode tjelesnim strastima i uživaju u životu. Mnogi od onih koji su pohlepni i ne pomišljaju da je to grijeh. Svoju pohlepu čak smatraju vrlinom.

Međutim, pohlepa, ljubav prema novcu, srebroljublje, je vrlo opasna pojava. Zašto? **Prvo**, čovjek ne može biti pohlepan, biti srebroljubac, i ujedno biti vjernik. Prema Bibliji, to su dva gospodara koja se ne podnose. Biblija jasno uči da ne možemo služiti Bogu i bogatstvu. **Drugo**, Pohlepa je grijeh iz kojeg izvire mnogi drugi grijesi. U čovječjem srcu pohlepa ne postoji sama za sebe. Klasičan biblijski tekst koji ovo objašnjava je sljedeći:

7 Ta ništa nismo donijeli na svijet te iz njega ništa ni iznijeti ne možemo! 8 Imamo li dakle hranu i odjeću, zadovoljimo se time. 9 Jer oni koji se hoće bogatiti, upadaju u napast, zamku i mnoge nerazumne i štetne požude što ljude strovaljuju u zator i propast.

10 Zaista, korijen svih zala jest srebroljublje; njemu odani, mnogi odlutaše od vjere i sami sebe isprobadaše mukama mnogima. (1 Tim 6:7-10)

Tekst nam jasno kaže da postojanje pohlepe u čovjekovom srcu vodi čovjeka u zamku i mnoge druge štetne požude koje dalje vode u propast. U desetom stihu pohlepa je predstavljena kao korijen svih zala. Ona odvodi ljude od vjere.

Možda misliš da to što u srcu imaš ljubav prema novcu nije loše niti opasno? Zar ne vidiš kako te ta želja tjera u druge nerazumne želje i postupke? Da zavidiš, lažeš, otimaš, varaš, gaziš pravo sirotinje, prezireš siromahe i činiš mnoga druga zla i na kraju nikad nisi zadovoljan?

Kao što čovjek koji je počeo da se drogira ne ostaje samo na drogi, nego počinje da laže, krađe, vara i sl., tako ni srebroljubac ne ostaje samo na srebru. I apostol Jakov nam govori o ovoj pojavi:

1 Odakle ratovi, odakle borbe među vama? Zar ne odavde: od pohota što vojuju u udovima vašim? 2 Žudite, a nemate; ubijate i hlepate, a ne možete postići; borite se i ratujete. Nemate jer ne ištete. 3 Ištete, a ne primete jer rđavo ištete: da u pohotama svojim potratite. 4 Preljubnici! Ne znate li da je prijateljstvo sa svijetom neprijateljstvo prema Bogu? Tko god dakle hoće da bude prijatelj svijeta, promeće se u neprijatelja Božjega. (Jk 4:1-4)

Zar ovo nije paradoks, **paradoks hedonizma**? Ljudi žude za novcem misleći da će im donijet sreću i ugodu, a donese im mnoštvo problema, ali ono za šta misle da će im oduzeti radost, to im donese radost neizrecivu.

S pohlepom se moramo oštro obračunati. Biblija nam daje mnoge korisne pouke kako da izbjegnemo ovaj opasan grijeh. **Prvo**, za pohlepu se moramo pokajati (Jk 4:7-10). **Drugo**, moramo se učiti

da budemo zadovoljni s onim što imamo. Pavao je Timoteju jasno napisao:

Ta ništa nismo donijeli na svijet te iz njega ništa ni iznijeti ne možemo! 8 Imamo li dakle hranu i odjeću, zadovoljimo se time. (1 Tim 6:7-8)

Imaš li hranu i odijelo? Ako da, onda moraš biti zadovoljan time. To je ne samo mudar savjet nego i Božija zapovijed kojoj se moramo pokoriti.

Treće, moramo se učiti da težimo za pravim vrijednostima. Težnju za novcem moramo zamijeniti drugim težnjama. Kada je Pavao Timoteja učio da ne teži za novcem, učio ga je i za čime treba da teži.

11 A ti se, Božji čovječe, toga kloni! Teži za pravednošću, pobožnošću, vjerom, ljubavlju, postojanošću, krotkošću! 12 Bij dobar boj vjere, osvoji vječni život na koji si pozvan i radi kojega si dao ono lijepo svjedočanstvo pred mnogim svjedocima! (1 Tim 6:11-12)

Kada odbacimo grešne težnje, moramo ih zamijeniti pravednim težnjama. I ovo moramo naučiti i zapamtiti. Ovdje nešto treba raščistiti. Biblija ne govori protiv novca. Novac sam po sebi nije zlo, niti je zlo posjedovati novac. Zlo je težiti za novcem. **Novac je dobar sluga, ali loš gospodar.**

2. Brige

Kada govorimo o pohlepi, neophodno je spomenuti i brige. Brige i pohlepa su dvije sestre blizanke. Brige su jedna strana medalje, a pohlepa druga. To jasno pokazuje tekst koji smo prije gledali:

24 "Nitko ne može služiti dvojici gospodara. Ili će jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili će uz jednoga prijanjati, a drugoga prezirati.

Ne možete služiti Bogu i bogatstvu." 25 "Zato vam kažem: Ne budite zabrinuti za život svoj...(Mt 6:24,25)

Vidimo da su brige i pohlepa usko povezani. Ako neko još pokušava opravdati svoju brigu, onda bi ga ova istina trebala potaći da se još više zamisli i uvidi grešnost briga.

Riječ "briga" može imati pozitivno i negativno značenje. U pozitivnom smislu ona označava staranje ili skrb. Roditelji se staraju (brinu) o djeci, bolnica o bolesnicima i sl. To je pozitivno i potrebno. Postoji i negativno značenje a to je zabrinutost ili tjeskobna briga u vezi životnih potreba ili drugih stvari. Mi je još zovemo i sekirancija. To je negativna i štetna pojava.

3. Vlast, moć

Sljedeće za čim ljudi teže je vlast ili moć. Težnja za vlašću je težnja koja pokreće mnoge. Niče je napisao: "Šta je sreća? Osjećaj da se moć uvećava – da je otpor savladan." Ljudi teže za vlašću jer misle da će tako moći kontrolirati okolnosti od kojih zavisi njihova sreća. Vrlo često se samo radi o jednom vidu pohlepe jer vlast i novac su često povezani. Da li je vlast ili moć nešto što nas može ispuniti i učiniti sretnim? Teško. Evo jednog teksta koji govori o težnji za vlašću i štetnim posljedicama.

35 I pristupe mu Jakov i Ivan, sinovi Zebedejevi, govoreći mu: "Učitelju, htjeli bismo da nam učiniš što te zaištemo." 36 A on će im: "Što hoćete da vam učinim?" 37 Oni mu rekoše: "Daj nam da ti u slavi tvojoj sjednemo jedan zdesna, a drugi slijeva." 41 Kad su to čula ostala deseterica, počеше se gnjeviti na Jakova i Ivana 42 Zato ih Isus dozva i reče im: "Znate da oni koji se smatraju vladarima gospoduju svojim narodima i velikaši njihovi drže ih pod vlašću. 43 Nije tako među vama! Naprotiv, tko hoće da među vama bude najveći, neka vam bude poslužitelj 44 I tko hoće da među vama bude prvi, neka bude svima sluga. 45 Jer ni Sin

Čovječji nije došao da bude služen, nego da služi i život svoj daje kao otkupninu za mnoge." (Mk 10:35-45)

Ovo je primjer težnje za vlašću. Jakov i Ivan su htjeli da budu prvi ministri u kraljevstvu Božijem. Htjeli su fotelje, htjeli su vlast, htjeli su moć. Takva težnja u njima je izazvala srdžbu njihovih najbližih prijatelja. Mnogi žele da upravljaju i vladaju drugim ljudima zbog svoje sebičnosti i egocentričnosti. Težnja za vlašću ne mora po svaku cijenu biti loša. Pitanje je kako neko gleda na vlast? Da li je to pozicija s koje služi ili na kojoj njemu služe?

Vlast je posao, vlast je odgovornost. To nije nešto što nam samo po sebi može donijeti bilo kakvu sreću i užitak. Budući da je vlast velika odgovornost, prije će nam donijeti probleme i glavobolje negoli užitak. Mnogi imaju vlast i moć, ali nemaju sreću i radost. Zar misliš da bi ti drugačije prošao?

4. Slava

Sljedeće za čim ljudi teže je slava. Ovo je opasna težnja. Ljudi žele biti primijećeni, popularni, slavni. To ih čini sretnijima i zadovoljnijima. Slava je često povezana i s novcem. Je li isprazna slava nešto za šta se isplati živjeti? Hoće li nas popularnost i slava stvarno učiniti sretnijima? Pogledajmo par biblijskih tekstova koji govore o ispraznoj slavi. Kada Isus govori o farizejima kaže:

43 Ja sam došao u ime Oca svoga i vi me ne primate. Dode li tko drugi u svoje ime, njega ćete primiti. 44 Ta kako biste vi vjerovali kad tražite slavu jedni od drugih, a slave od Boga jedinoga ne tražite! (Iv 5:43-44)

5 Sva svoja djela čine zato da ih ljudi vide. Doista, proširuju zapise svoje i produljuju rese. 6 Vole pročelja na gozbama, prva sjedala u sinagogama, 7 pozdrave na trgovima i da ih ljudi zovu 'Rabbi'. (Mt 23:5-7)

Oni teže za slavom ljudskom, pa je slava i pokretač njihovih religioznih djela. Ona nisu učinjena iz ljubavi i poštovanja prema Bogu, nego iz želje za slavom.

Možemo zamisliti čovjeka koji daje novac i hranu sirotinji. Pomislit ćemo da je to dobar i pobožan čovjek. Pomislit ćemo da si skuplja bogatstvo na nebu. Međutim, to uopće ne mora biti tako. Njegova dobra djela mogu biti motivirana častohlepljem. Tako ona izvana izgledaju dobra i pobožna, ali su iznutra trula i bezbožna. Neko može otići u džunglu da Evanđelje propovijeda ljudožderima. Tamo može živjeti godinama i odricati se svega. Takvo djelo izgleda veoma pobožno, ali ako je učinjeno iz častohleplja, potpuno je bezvrijedno.

Težnja za slavom je pogrešan motiv, kako za činjenje religioznih djela, tako i za činjenje mnogih drugih djela. Nas treba voditi težnja za Božijom slavom. Osim toga slava ne donosi zadovoljstvo kojem smo se nadali, nego vrlo često probleme koji ljudima zagorčaju živote. Mnogi su slavni, ali nesretni.

Zaključak

Ako novac, tjelesni užici, vlast i slava nemaju moć ljude učiniti sretnima i zadovoljnima, šta ima? Za šta vrijedi živjeti? Za čime težiti? U šta ulagati svoje vrijeme, trud i sposobnosti? Šta je to što nas stvarno može ispuniti i učiniti sretnima?

Poznati teolog i filozof Avgustin je odgovor na ovo pitanje izrazio riječima: „*Stvorio si nas Bože za sebe i nemirno je srce naše dok ne počine u tebi.*“ Drugim riječima, istinski smisao, radost, ispunjenje možemo pronaći samo i jedino u Bogu. Razlog zašto ljudi nemaju radost, zašto su puni tjeskobe ispraznosti i nemira, leži u tome što nemaju ispravan odnos s Bogom. Biblija uči da je čitavo čovječanstvo u neprijateljskom odnosu prema Bogu. Uči da su ljudi ljubitelji požude umjesto ljubitelji Boga, iako izvana izgledaju religiozni i pobožni (2 Tim 3:4). Da bi čovjek iskusio

istinsku radost i užitak, on se mora izmiriti s Bogom. Mora se pokajati za svoje grijehе, za svoj samovoljan život koji živi prema ljudskim strastima i požudama. Mora se obratiti Bogu po vjeri u Isusa Krista. Tek tada može doživjeti ispunjenje, spoznati smisao svega i iskusiti istinsku radost i užitak.

Jednom prijatelju sam govorio da se pokaje za svoje grijehе i obrati Bogu. On mi je odgovorio da se ne može odreći užitaka. Pitao sam ga da mi kaže ko više uživa, on ili ja? Nije se mislio, odmah je odgovorio da ja uživam više nego on. Iako ide za užitkom, iako se ne može odreći užitaka (čitaj grijehа), ipak je znao da ne uživa ni blizu kao ja koji sam se odrekao „užitaka“. Zašto? Jer pravi užitak možemo iskusiti samo kroz ispravan odnos i zajedništvo s Bogom.

*Radošću silnom u Jahvi se radujem, duša moja kliče u Bogu
mojemu, jer me odjenu haljinom spasenja, zaogrnu plaštem
pravednosti, kao ženik kad sebi vijenac stavi il' nevjesta kad se
uresi nakitom. (Iz 61:10)*

*Budete li čuvali moje zapovijedi, ostat ćete u mojoj ljubavi; kao
što sam i ja čuvao zapovijedi Oca svoga te ostajem u ljubavi
njegovoj. **To sam vam govorio da moja radost bude u vama i da
vaša radost bude potpuna.** (Iv 15:10-11)*

Prava radost je samo i jedino u Bogu, Ocu, Sinu i Duhu Svetom. On je onaj za kime trebamo težiti. Ugoditi Njemu i proslaviti Njega treba biti cilj našeg života. Znamo li kako možemo ugoditi Bogu i proslaviti Ga?

Kod nas možete naručiti i druge slične knjige i brošure:

1. **Božija srdžba i strašni sud.** Kako i kada će Bog suditi ljude? Kako izbjeći Božiju kaznu? Brošura.
2. **Dodite Isusu.** Kako doći Isusu? Ko može doći? Zašto? Brošura.
3. **Duhovna obnova.** Brošura.
4. **Gdje poslije smrti?** Brošura.
5. **Hedonizam.** Za šta živjeti? Čemu težiti? Šta je smisao? Brošura.
6. **Homoseksualizam: biblijski pogled na problem.** Brošura.
7. **Isus, farizej i bludnica.** U brošuri se tumači poznati tekst iz Evanđelja po Luki (Lk 7:36-50).
8. **Izgubljeni ljudi.** Brošura.
9. **Kako mogu biti spašeni?** Brošura.
10. **Kako pobijediti brige?** Brošura.
11. **Kako promijeniti život?** Pouka o nanovo rođenju. Brošura.
12. **Knjiga proroka Jone.** Tumačenje biblijske knjige o Joni.
13. **Ko je Isus Krist?** Ko je Isus Krist u svom poniženju i uzvišenju? Brošura.
14. **Mentalne bolesti.** Brošura.
15. **Milošću spašeni.** Je li spasenje moguće postići dobrim djelima ili je ono besplatan dar za one koji vjeruju? Brošura.
16. **Nepogrešivost Biblije.** Je li Biblija izmijenjena, puna grešaka i kontradikcija?
17. **Obraćanje, vjera i nanovo rođenje.** Brošura.
18. **Očenaš.** Knjiga koja sadrži tumačenja poznate biblijske molitve. Šta znače riječi „Sveti se ime tvoje“? Šta „Dodi kraljevstvo tvoje“? Odgovore potražite u ovoj knjizi.
19. **Psalam 1.** Tumačenje Prvog psalma. Brošura.
20. **Reformacija i protureformacija.** Brošura
21. **Sotona i demoni.** Ko je sotona? Ko su demoni? Gdje su? Šta rade? Kako se sačuvati? Brošura.
22. **Sveto Trojstvo.** Knjiga obrađuje učenje o Svetom Trojstvu. Pokazuje i dokazuje da je nauk o Svetom Trojstvu istinit.
23. **Šta će biti s onima koji nisu čuli?** Brošura.
24. **Vjeruj u Isusa.** Brošura objašnjava razlike između vjere o Isusu, vjere Isusu i vjere u Isusa.
25. **Zašto nisam rimokatolik?** Brošura.

26. **Zašto je Bosna i Hercegovina siromašna zemlja?** Brošura.
27. **Znaci spasenja.** Brošura.

*Štampanje i podjela literature se financira vašim dobrovoljnim
prilozima.*

Narudžbe:

Email: info@kbcnt.net

ili poštom:

Kršćanska baptistička crkva

Vilenička 1/3

72290 Novi Travnik